

**Molosövning i Älvdalen,
se sidan 6**

Alla måste vara med

Georg Guldstrand, Centralstyrelsens ordförande

Dessa rader skriver jag direkt efter ordförandekonferensen i Tylebäck. En konferens som varit efterfrågad i många år men som av ekonomiska skäl inte kunnat genomföras på länge. I år har vi glädjande nog lyckats skapa utrymme i budgeten för konferensen. Tillsammans diskuteras framtidsfrågor.

Smolk i bågaren var att sju förbund inte deltog i konferensen. Nästan en tredjedel avstod att komma eller ens svara på kallelsen och även påminnelsen.

Varför ville inte alla vara med i detta avstamp för framtiden?

Förbund har rekryterings- och bemanningsansvar för uppdragen mot Försvarsmakten (FM). Vår uppfyllnadsgrad har varit ca 50 %. Detta är inte tillräckligt, vilket FM har påpekat.

De uppdrag vi åtagit oss måste vi genomföra. Frågan är vad som händer om vi inte lyckas?

Centralt försöker vi skapa förståelse, inspirera och ge stöd för att de uppgifter vi åtagit oss ska bli genomförda.

Rekryteringsfilmer som kan användas i rekryteringssammang kommer att bli klara under året. Vi diskuterar ytterligare centrala akti-

viteter för att öka uppfyllnadsgraden i FM-uppdraget. Det krävs att vi alla hjälps åt för att rekrutera ett par hundra nya medlemmar varje år.

Denna rekrytering är fokuserad på avtalsrekrytering, inte bara för att öka uppfyllnadsgraden just nu. FRO:s åldersstruktur gör också att vi måste få in fler ungdomar i organisationen.

Endast ett fåtal förbund har verksamhet för ungdomar. Något måste göras och detta fort! Många lyssnade och lärde av de tips FRO Malmöhus delade med sig på konferensen.

Vi har i år fått mer pengar som ska användas i ungdomsverksamhet. Försök få med några stycken i din avdelning/ditt förbund. Det leder ofta till att fler blir intresserade – under förutsättning att verksamheten är anpassad för de unga.

Lika viktigt är att rekrytera ungdomshandläggare/-ledare. Utbildning för dessa ska vi försöka erbjuda under nästa verksamhetsår.

Ekonomi är ett styrmedel. FRO får bidrag från våra uppdragsgivare beroende på vissa parametrar. Dessa parametrar bör också påverka hur vi fördelar bidrag till förbund. Förbund

som löser sina uppdrag bör premieras mer än vad som tidigare skett.

Viktiga parametrar är bland annat uppfyllnadsgrad, antal medlemmar och ungdomar samt de som jobbar aktivt för att få fram fler kommunisignalister.

Medlemsvård är viktigt – lyssna på dina medlemmar. Vi måste bromsa tappet av medlemmar. När frågade du senast en medlem varför hon eller han är med i FRO? Vad förväntar de sig och hur möter vi deras krav och önskemål?

En tappad medlem kostar mycket energi och medel att ersätta med en ny. Bra föreningsverksamhet är kanske det allra viktigaste.

Våren har vi framför oss, låt ljuset och värmen inspirera till att tillsammans föra FRO vidare framåt som världens bästa svenska frivilliga radioorganisation!

Som förtroendevalda representanter i arbets- och verkställande utskottet kommer vi engagera oss än mer i FRO:s operativa verksamhet.

Georg Guldstrand

**Medlemstidning för
Frivilliga Radioorganisationen**
fronytt@fro.se,
fax 08-52807737

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Eva Neveling
eva.neveling@fro.se
08-753 00 21, 070-715 58 56

Stf ansvarig utgivare
Peter Antoni, 08-765 80 39
peter.antoni@fro.se

Lokalredaktörer
Lillemor Bohlin, 044-22 60 79
lillemor.bohlin@fro.se
Marie Nedinge, 08-10 69 54
marie.nedinge@fro.se

Annonser
Krister Ljungqvist, 070-519 49 39
krister.ljungqvist@fro.se

Tryck
V-tab, Vimmerby, 2011
ISSN-0345-3758

Ordförande
Georg Guldstrand, georg.guldstrand@fro.se

T f generalsekreterare
Sven-Erik Söderin, soderin.svenerik@telia.com, 070-773 73 06

Webbplats
www.fro.se

Adressändring
Vid adressändring kontakta eget förbund.

Ekonomi: *Susanne Hänel*
E-post: ekonomi@fro.se, 08-528 077 32

Administration: *Helena Battersby*
E-post: adm@fro.se, 08-528 077 31

Chefredaktören förbehåller sig rätten att redigera i allt inkommet material.

Nästa nummer kommer i v 24, 2011. Material senast 17/5.

Omslagsbild
Leif Gustafsson i snöig terräng under Molosövningen i Älvdalen. (Foto Lennart Benson)

Stefan rekryterade flest

Stefan Bengtsson vann den individuella delen i FRO:s rekryteringstävling 2010. För det får han 3.000 kr i belöning.

Att jobba med ungdomar är vad Stefan Bengtsson gillar mest inom FRO. Medlem har han varit sedan tonåren och hela tiden är det ungdomsarbetet han prioriterat.

Nu har han vunnit rekryteringstävlingen och lyckats rekrytera tio unga medlemmar till sin avdelning i Nyköping. Och den modell han använder för rekrytering har han praktiserat i flera år.

– Jag kontaktar rektorn i någon av stans högstadieskolor och så kommer vi överens om en tid. Så tar jag med mig några radioapparater och kanske någon av FRO:s rekryteringsfilmer och så klär jag mig i uniform. Sen är det bara att prata med ungdomarna som kommer fram och vill veta varför jag är där. För nyfikna blir de, speciellt när jag står där i uniform.

Säljet viktigt

Stefan medger att man måste vara litet av säljare när man ska ut och sälja in FRO på en plats där ingen förväntar sig att man ska dyka upp. Till vardags säljer Stefan panncentraler så just säljförmågan har han så att säga gratis.

Nyköping har en aktiv ungdomsavdelning med 12 medlemmar.

– Det är tekniken som lockar ungdomarna, förklarar Stefan. Radioapparaterna och att kunna kommunicera via dem är spännande.

”Man måste nog vara litet av säljare när man ska ut och berätta om FRO”

Stefan Bengtsson, Nyköping, tar alltid på sig uniformen när han åker ut till skolorna och berättar om FRO. (Foto Bo Eriksson)

Lägerverksamhet lockar också tonåringarna.

Nyköpingsavdelningen har nyligen genomfört en ”prova-på-helg” i skogarna runt Flen, då man tränade på att använda radioutrustningen och dessutom övernattade utomhus (se artikel på sid. 5).

Internationell signalering och träning på

Ra180 är annat som avdelningen jobbar med.

En skola om året

En skola varje år hinner Stefan Bengtsson med att besöka.

– Och när man sen besökt Nyköpings fyra högstadieskolor är det dags att börja om på nytt. Då har nya årgångar hunnit upp i 9:an och då är det dags för mig att åka ut och presentera FRO igen.

Under 2011 kommer rekrytering enligt Stefans modell att genomföras även i skolorna i Katrineholm och Flen.

– Det ser vi verkligen fram emot, säger Bo Eriksson, utbildningssamordnare i FRO Södermanland. □

Eva Neveling

FOTNOT. Nyligen tilldelades Stefan Bengtsson även Nyköpings kommuns pris på 10 000 kr för insatser i föreningslivet och utsågs till ”En eldsjäl i föreningslivet”.

Nordvästra Götaland i topp

Nordvästra Götaland var bästa förbund att öka medlemsantalet under 2010. Ett hundratal fler finns nu registrerade som medlemmar jämfört med året innan.

– Egentligen har kanske inte rekryteringen varit så stor, förklarar Michael Wikman, förbundsordförande. Däremot har vi gjort en noggrann kontroll av vårt medlemsregister, kontaktat gamla medlemmar ända sedan 2005 och sett till att få in medlemsavgifter från dem som varit försenade.

Utöver de cirka 50 medlemmar som fanns 2009-2010 har Michael också skickat ut ungefär 300 brev till både aktiva och före detta medlemmar; mycket extra jobb men något som verkligen lönat sig enligt Michael.

Just detta att kontakta tidigare medlemmar tror Michael har varit en bra metod.

– Många blir glada när vi hör av oss igen och vill vara med. På egen

hand hade de kanske inte kommit sig för att ta kontakt, men när de nu blir uppringda så är de positiva.

Medlemsantalet har nu stigit till 150 i Nordvästra Götaland, vilket är en förbättring med närmare hundra.

Belöningen på 10 000 kr, som tillfaller förbundet, kommer väl till användning.

– Vi vill utveckla samarbetet med andra organisationer som till exempel SSA, civilförsvarsföreningar (FRG) och våra närmaste förbund, säger Michael. Framför allt vill vi satsa ännu mer på att locka nya medlemmar. Det kommer att bli en spännande uppgift för våra avdelningar att skapa roliga och lärorika aktiviteter.

– Avdelningsmötena ska vara ett kul tillfälle att träffa kompisar och ha trevligt tillsammans, att känna att ”här hör jag hemma”.

– Våra uppdrag inom förbundet är viktiga och ska genomföras. Det tror jag blir en naturlig fortsättning när

Michael Wikman drog in 10.000 kr till sitt förbund i rekryteringstävlingen.

man väl blivit intresserad av verksamheten.

– Basen är dock alltid föreningsverksamheten och att man trivs i gänget. □

Text och foto:
Eva Neveling

Nyheter i korthet

CIVILA UPPDRAG

Sambandsledare inom de civila uppdragen uppmanas värva elever till FRO:s centrala kurser, dels grundutbildning för medlemmar som nyvärvat till sina uppdrag, dels RAKEL- och 4EL-kurser för medlemmar som ännu inte gått denna utbildning. Sambandsledarkursen är lämplig för dem som har ambitionen att bli ledare.

Det kommer att bli en mer permanent lösning för det som idag kallas RSG-grupper. Då utredningen är klar till sommaren, kommer FRO att planera in en övning för personalen i de tre befintliga RSG-grupperna tillsammans med MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, för att ge ett gemensamt övningstillfälle och samtidigt kunna informera om aktuella förändringar.

MILITÄRA UPPDRAG

Det är nu till så gott som klart vilka

befattningar FRO ska ansvara för i den nya hemvärnsorganisationen. FRO ska rekrytera, utbilda och bemanna till 548 befattningar. Här ingår bland annat ett stort antal signalister samt tre ledssystem i hvbatstab.

En av dessa ska dessutom vara signalskyddschef i bataljonen. FRO svarar naturligtvis även för sbgrp och sambands/datatekniker.

REKRYTERINGSTÄVLING

AVU har beslutat föreslå en ny rekryteringstävling som ska pågå under 2011. Tävligen på förbunds nivå gäller antal medlemmar och ökning av bemanning i hemvärdet. Tävligen på individnivå gäller antal nyrekryterade.

Beslut tas på centralstyrelsemötet i mars.

HEMSIDAN

Arbetsgruppen för FRO:s hemsida jobbar vidare. Verket Joomla har valts för sidan och nu pågår en utvärdering

av verket. Parallellt jobbar gruppen med att sammanställa synpunkter och krav som ska tas med i arbetet. Ett första utkast till hur det kan se ut visades på ordförandekonferensen i mars.

Nästa möte med arbetsgruppen är 16 – 17 april.

AG UNGDOM

AG Ungdom har träffat representanter för Frivilliga Flygkåren och deras ungdomsförening Young Pilots.

Syftet med mötet var att se hur organisationerna ska kunna samarbeta samt ta del av varandras olika kompetenser inför ungdomsläggret på Fårö i sommar.

FFK:s ungdomar kommer att vara förlagda vid Bunge flygfält. FRO kommer att ha en gemensam övning med eftersök på norra Gotland.

När övningen är avslutad blir det gemensam samvaro på kursgården på Fårö.

Intro för nya medlemmar

Sista lördagen i januari genomförde FRO Södermanland en introduktionsdag i Flen. Syftet med Intro är att introducera nya medlemmar i förbundet och dess verksamhet. Introduktionen är också ett försök att rekrytera både ungdomar och vuxna, som gärna ska ha både ett tekniskt intresse och en önskan att hjälpa till i samhället vid kris eller katastrof.

Att sitta inne i utbildningslokalen hela förmiddagen för att bli informerad var kanske inte så roligt i det fina vädret, men efter lunch var det dags för olika uteaktiviteter.

Alla som ville fick gå och springa en hundrameterssträcka för att få en uppfattning om bland annat steglängden. Resultatet antecknades på ett stegkort.

Deltagarna byggde upp en utflyttad ledningsplats i form av ett vindskydd och kopplade upp en kortvågsradio med strömförsörjning och antenn. Deltagarna fick också veta litet om avståndsbedömning. Hur man använder

en mörkerkikare och amatörradio var andra uppskattade punkter.

I samband med Intro 2011 kunde utbildningsregion Södra Mälaren få klart med tilldelning av pengar för den fortsatta verksamheten 2011.

Redan helgen 19 – 20 februari gick grundkursen Ra180 i FRO Stockholms lokaler i Grimsta och under våren kommer utbildningar på några olika radiosystem som används i hemvärnet. □

Bo Eriksson

FRO fixar sambandet vid vårens kungabesök

Vårens kungabesök går till Nykvarn, Stockholms läns minsta kommun med drygt 9 000 invånare. Det är sista kommunen i länet som får besök i den här omgången.

FRO har även vid detta kungabesök anlitats för att sköta radiosambandet.

– Det viktiga under ett sånt här besök är att vi hela tiden har koll på var kungaparet befinner sig, säger Jan Lennström, FRO Stockholm och projektledare för besöket. Vi ska övervaka processen, rapportera om tidsförskjutningar, trafikstockningar och liknande. Det händer ju ofta att kungen blir speciellt intresserad av något och det kan leda till förskjutningar i programmet.

FRO står för all radioutrustning och kommer att utbilda personal som ska sköta radiosambandet.

– FRO gör det här arbetet helt gratis även denna gång, säger Jan Lennström. För oss skapar det nytta kontakter och på sikt brukar de kommuner vi hjälpt börja abonnera på vårt radiobasnet. Det är vår belöning för den här insatsen. □

Eva Neveling

Det är inte första gången FRO ansvarar för radiosambandet vid ett kungabesök. Samma tjänster utfördes vid besöket i Salem för några år sedan. (Foto Danny Kohn)

Stefan Bengtsson, till höger, har samlat nya ungdomar för en introduktionsdag i Flen. (Foto Bo Eriksson)

Vinterutbildning för Molos

Älvdalen, vinter och bandvagn *Kan det bli bättre?*

Fina vinterförhållanden skapade ett utmärkt inlärningsklimat för bandvagnsförarna. Och bra tillgång till snö erbjöd realistiska förutsättningar för körövningarna, men som alltid när det gäller oss i Molosgänget, är det den goda kamratskapen som är grunden till de lyckade utbildningsträffarna.

Med resväskan fullproppad med fiberställ och nyinköpta välfodrade arbetshandskar anlände jag till det som skulle bli ännu en berikande upplevelse i FRO-världen. Med andra ord ingen tid att förspilla och därför tog vi oss an uppgiften att iordningställa bandvagnarna omedelbart på morgonen.

En del vagnar hade lite krämpor sedan gammalt och några nya lyckades vi också upptäcka. Redan här får vi en indikation på att det skulle bli mycket mekande under kursen. Men förvånansvärt snabbt är vi ändå på "banan" med vagnarna, klättrar i backe, tar oss ner igen, bryter plogvall, sen halkbanan och orientering i mörker

Jens Häggblad, Ola Larsson och Jan Palminger är redo för transport i ambulansvagnen under överinseende av förste skötaren Alf Leffler.

En hel del tryck och pys blev det när vi provade eldkastarna, förlåt blåslamporna.

med anslutning till kraftledningar. Allt betades av i ett intensivt tempo före nattvilan.

Öva, öva, öva

Blåslampan är ett måste för varje motorist i snölandskap. Här förevisades otaliga varianter av eldstrålar i vintermörkret som effektivt lyste upp våra vid tillfället lite frusna själar. Och vid inkoppling i vagnarna pös det både här och där, nästan som från ett

soppkök. En ren bagatell i jämförelse med vännerna som tvingades uppleva kanadensisk puckelpist. Inte roligt när snö och is mellan band och drivhjul ger en rejäl skaka-loss-tur.

Därför fick vi hjälpas åt med att förse den ena vagnen efter den andra med lite mer "inhemskt" gummi. Kardanaxlar och knutar, drivhjul och bultar – säg det som inte kan gå itu. Vid friåkning under någorlunda kontrollerade former i terrängen öster

om dammen fick vi verkligen prova på och komma fram till såväl våra egna som vagnarnas begränsningar.

Det utmärkta företaget i fint vinterväder gjorde de många körövningar

till en ren glädje. Vi körde i flock, i par och singel, men direktivet var lika, hitta alltid ett eget spår i terrängglådan. Mycket krävande och mycket lärorikt oavsett om vi körde i dagsljus eller med belysningen påslagen.

Även stora grabbar och tjejer kan behöva hjälp och därför ägnade vi hela sista dagen till kompletterande första hjälpen och sjukvårdsutbildning.

Första hjälpen utökad med L som i läge, lite nya tag med mun mot mun och den välkända kompisens försvarets första förband frotterade gruppen sig med.

Bygga, bära och inte minst lasta bår i bandvagn krävde kursdeltagarnas samlade hjärnkapacitet för att slutföras på godkänt sätt. En färd med bandvagn i bergrum hann vi också med, guddad förevisning av kraftstationen och dess mäktiga installationer. Nu väntar eleverna på nästa spännande möte med Stefan och Lennart. □

*Text och foto:
Lennart Benson*

Folk och Försvar i Sälen

"Alla var på plats"

Årets Folk & Försvarskonferens bjöd både på förevisning om hur ett cyberhot kan vara, ett försvarsmnistertal som målade upp guld och gröna skogar samt en skildring från Afghanistan ur ett civilt perspektiv.

Man kan faktiskt säga att "alla var där". Om ni förstår vad jag menar. Åtminstone alla som jobbar med säkerhetspolitik, försvar och frivilligförsvar. Det blir väldigt enkelt att sköta sitt arbete. Möten kan bokas i matkön eller vid kafferasten. Sedan hålls diverse möten från tidig morgon till sena kvällen. Det är intensivt, men oerhört stimulerande.

– *Georg Guldstrand, FRO-ordförande, du har varit med två gånger i Sälen? Varför är konferensen så speciell?*

– Konferensprogrammet är varje år aktuellt och "framåttänkande". Det gör att alla har en vilja att återkomma för att lyssna, lära och diskutera.

– Konferensen drar tills sig "gräddan" utav politiker och dess sakkunniga, myndighetsledningarna samt frivilligorganisationer. Det är en arena som jag inte tror finns på annat ställe under året.

– Med så pass många olika beslutsfattare måste vi som frivillig försvarsorganisation finnas för att visa oss, delta i diskussioner och se framtida möjligheter till nya uppdrag.

Att cyberhot är vår tids missiler pratade flera om. EU-kommissionären för inrikesfrågor, Cecilia Malmström, anser att cyberhotet är en av vår tids stora säkerhetsrisker:

– Ett av de tydligaste argumenten för att vi behöver ett bredare angreppssätt till säkerhetsfrågor är faktiskt just internet, som är en ny arena för såväl brottslingar som ter-

Överbefälhavare Sverker Göranson håller presskonferens.

rorister, och som, om det används i skadligt syfte, också kan leda till stora säkerhetsbrister och humanitära katastrofer.

Så kom Dagen med STORT "D" då försvarsminister Sten Tolgfors skulle hålla sitt tal och jag satt som vanligt med stora öron!

Veckan före konferensen hade jag publicerat ett debattinlägg på politikerbloggen, där jag uppmanat försvarsministern och överbefälhavaren att nämna de frivilliga försvarsorganisationerna i sina respektive tal.

Och inte för att det är politiskt korrekt, utan för att de menar vad de säger och för att 200.000 medlemmar viger sitt liv åt sina organisationer och för att stå försvarsmakten bi.

"Guld och gröna skogar"

Försvarsministern höll ett 35 minuter långt tal, där allt var guld och gröna skogar. Inga moln på himlen och inga hot någonstans.

Men inget om frivilligorganisationernas betydelse, stöd och kunskap, när försvarsministern stod i talarstolen. "För alla er som bryr sig om försvaret" säger han vid flera tillfällen. Men låter ändå frivilligorganisationerna stå utanför. Förstår han verkligen vad det skulle betyda för alla dessa organisationer att han nämner dem?

Inte ens svaret på frågan om varför han inte nämner de frivilliga försvarsorganisationerna är värd att berätta om. Bättre kan du, Sten Tolgfors!

Kent Ahlqvist, vice ordförande i FRO:

– Jag tror att försvarsministern inser att de frivilliga försvarsorganisationerna så väl som hemvärnet behövs och gör stor nytta som rekryteringsgrund till Försvarsmakten.

– Att vår roll och verksamhet inte blir så tydlig i försvarsministerns olika framträdanden kan kanske bero på att det finns för mycket annat att prata om.

– För att ändra på det måste organisationerna bli bättre på att synas i de aktiviteter som vi genomför. Så kommer kanske även försvarsministern att upptäcka oss.

Desto trevligare och mer uppmuntrande var det att lyssna på överbefälhavare Sverker Göranson. Hans tal var anpassat till vardagen och han, precis som hans personal, står med båda fötterna på jorden.

De frivilliga viktiga

– De frivilliga försvarsorganisationerna betyder oerhört mycket i den nya insatsorganisationen IO12 som stöd i rekryteringsarbetet av nya soldater. Försvarsmakten måste ta tillvara

deras engagemang och dess kunskapsbank. Ett utmärkt verktyg för att sprida information om försvaret i hela landet, från Malmö till Kiruna. De frivilliga försvarsorganisationerna är med i IO12. Vi tillsammans är verktyg i den nya organisationen.

Nu är det bara att hålla tummarna att ÖB och försvarsmakten arbetar efter detta och att det inte bara är ett spel för galleriet.

Georg Guldstrand igen:

– Sverker Göranson förstår mycket väl betydelsen av frivilligorganisationerna. Felet jag tycker han gjort är att inte hela tiden få med dem i olika tal för att lyfta även den delen i Försvarsmakten. Detsamma måste vi lobba för att MSB gör i sina tal.

– Jag kan inte säga vad han ska göra men jag upplever att FM är framåt när det gäller oss som frivilligorganisation. I dialoger nämns det olika nya saker de gärna vill ha hjälp med. Som exempelvis högvakten och att stödja familjer till soldater och sjömän som tjänstgör utomlands.

Sent på eftermiddagen den sista dagen höll ambassadör Krister Bringéus, senior civilian representative i Mazar-e-Sharif i Afghanistan, ett uppskattat tal om läget därnere. Vi var många som väntat på denna rapport.

Krister Bringéus är vår första civila representant för den militära insatsen. Det är cirka 10-15 svenskar som arbetar i Mazar och de kommer bland annat från Folke Bernadotte-akademien, Rikskriminalen, Sida och MSB.

Ambassadören berättade om vad man framförallt arbetar med: 1) att vara en politisk utpost, kontakter med civila samfund 2) förvaltare av ett stort svenskt bistånd 3) civil-militär samverkan.

Kulturella skillnader

Det är stora kulturella skillnader mellan de olika organisationerna som finns representerade och det är oerhört viktigt att skapa en gemensam målbild för alla. Det har man börjat göra och även skapa en mall som synkroniserar insatser, civila som militära berättade Krister Bringéus.

Ambassadören arbetar för större synlighet och att för att arbetet blir mer projektorienterat. Man har koncentrerat sig på uppbyggnad av brunnar, kliniker, vägar och skolor

i de mest utsatta och fattiga provinserna i norra Afghanistan. Han nämnde specifikt en provins där man inte haft elektricitet, inte rent vatten, läsokunnigheten har närmast varit 100 procent bland kvinnor och något lägre hos män.

Idag har några delar av provinsen fått rent vatten och el och 30 skolor har startats. För invånarna är detta en otrolig insats. Att Afghanistan-problematiken är komplex är väl ingen nyhet. Och det hördes också på Krister Bringéus. Han är övertygad efter sina sex månaders närvaro och efter samtal med provinsguvernörer

och representanter för olika organisationer, att om de internationella styrkorna drar sig undan blir det kaos och inbördeskrig och talibanerna kommer tillbaka. Och det man byggt upp sedan 2001 raseras.

På sikt måste afghanerna själva hantera situationen men det kommer att ta lång tid.

Så var tre dagars konfererande till ända. Förhoppningsvis var vi alla lite klokare och nöjdare. Nu med ett stort antal nya visitkort och kontakter med oss hem. □

Text och foto:
Daisy Balkin Rung

*Ambassadör Krister Bringéus,
civil chef för den svenska militära insatsen i Afghanistan.*

Debattartikel på politikerbloggen 17 januari

Var tog frivilligorganisationerna vägen?

Idag höll försvarsminister Sten Tolgfors sitt tal på Folk & Försvarskonferensen i Sälen. Ett 35 minuters tal, där han med emfas hyllade den svenska försvarsmakten. Han poängterade vikten av samverkan och breda uppgörelser i Riksdagen.

Flera gånger sa han "För alla dem som bryr sig om försvaret" och ändå utelämnar han 200.000 personer som engagerat sig i de frivilliga försvarsorganisationerna.

Det övergår mitt förstånd att han som svenska regeringens representant för svensk försvarspolitik kan gör detta.

Nu undrar jag om Sten Tolgfors förstår vad det skulle betyda för dessa 200 000 människor som engagerat sig med hull och hår om han nämnde dem i talarstolen i Sälen. Att han framhävde dem och poängterade deras kunskap, engagemang, förmåga och den pluralism som finns. Om försvarsministern nu inte förstår så ska jag förklara.

Det skulle innebära att 200 000 personer kunde känna ännu mer stolthet över att på sin fritid bry sig om försvaret.

Att de efter sin arbetstid, på semesterar och helger, ställer sin tid till förfogande för att de tror på det finaste Sverige har – nämligen frihet och demokrati.

Om försvarsministern skulle säga att han är stolt över de svenska frivilligorganisationerna och deras insatser, då skulle 200.000 personer och deras närstående känna sig ännu mer sporrade och taggade!

Det skulle också ge kraft och signaler till myndigheter om vikten av att använda sig av de frivilliga försvarsorganisationerna.

Jag och många med mig, Sten Tolgfors, väntar med spänning. Frågan är bara vilket år det blir?

Daisy Balkin Rung

Så här
tycker vi

Jonas Petersson, FRO Blekinge:
– Det känns bra att få lufta sina åsikter och också få förslag att tänka på.

Sven Westlund, FRO Östergötland:
– Det känns viktigt att få den här kontakten mellan centralstyrelsen och förbunden. På det sättet kan vi stämma av läget och få en uppfattning om vi jobbar på rätt sätt.

Ulf Lindström, FRO Kalmar:
– Bra att få reda ut en del frågetecken. RS beslut om rekrytering är till exempel helt orealistiskt.

Ordförandekonferens i Tylebäck

Rekryteringen viktigaste framtidsfrågan

– Vi måste vara eniga när vi ska gå in i framtiden, sa Georg Guldstrand, ordförande i FRO, när han hälsade representanter från de flesta FRO-förbunden välkomna till kursgården i Tylebäck. Vi har en lång rad utmaningar att ta ställning till.

Georg fortsatte med att lista en rad ämnen för konferensen: hur fungerar kommunikationen mellan centralstyrelsen och förbunden, hur klarar vi uppfyllnadsgraden i våra militära och civila uppdrag, hur ska vi få till en bättre föreningsverksamhet, lever centralstyrelsen upp till att genomföra beslut som fattats av riksstämman, ska vi ha en ny ledningsmodell inom FRO, avvecklingen av förråd och kursgård i Härnösand.

I den nya hemvärnsorganisationen, IO12 (Insatsorganisation 12) ska FRO bemanna 548 befattningar. För att klara det krävs nyrekrytering, framför allt av ungdomar. Dagens medlemsantal är inte tillräckligt bas. Till bemanningsansvaret kommer att FRO ska utbilda ett stort antal soldater som har samband som tillikauppgift.

Rekrytering måste ske lokalt

– Här måste förbunden bli mer aktiva, sa Georg. Från centralt håll kan vi stötta, men själva jobbet att rekrytera måste ske lokalt. Och nya medlemmar får man bara om man har en bra verksamhet.

Föreningarnas verksamhet är grunden i FRO. Finns det bra verksamhet så sprids det med mun-till-munmetoden. Då kommer medlemmarna, även ungdomarna i bästa fall. Men just ungdomsverksamheten är svag inom de flesta förbund med undantag för Malmö, som har landets största

ungdomsavdelning med träffar varje vecka. Även i Nyköping har goda rekryteringsinsatser lett till en aktiv ungdomsavdelning (se även sid. 3).

Ny ledningsmodell

Georg presenterade nya förslag för ledningen av FRO.

– Det räcker inte med att centralstyrelsen träffas fyra gånger om året. De senaste två åren av vi haft ett arbets- och verkställande utskott (AVU) och den modellen kommer vi att fortsätta med.

Det innebär att AVU ombildas till ett VU (verkställande utskott) som tar hand om de snabba besluten. VU:s medlemmar är förtroendevalda och beslut och förslag är förankrade i centralstyrelsen. Alternativet är en generalsekreterare som förbereder och genomför en mängd beslut, en modell som riksstämman varit kritisk till.

Kent Ahlqvist, vice ordförande och projektledare för ordförandekonferensen, fortsatte genomgången.

– Medlemsutvecklingen är inte tillräckligt bra. Därför ska vi pröva ett nytt grepp senare i år, en telemarketingkampanj som testats i några norrlandslän med god framgång.

Mer om detta projekt i särskild artikel.

– Vårt mål är att vi ska fylla våra bemanningsuppdrag till 90 procent 2014. För att klara det inser vi väl alla här idag att det krävs hårt jobb, nya idéer och förmåga att tänka i nya banor.

Med de inledande maningarna gick deltagarna igång med grupparbeten. Det blev livliga diskussioner, där alla inte alltid var helt eniga. Så småningom växte bilden fram av hur förbunden ser på dagsläget och framtiden i FRO.

Förbunden fick också berätta om sin verksamhet och med några undantag genomsyrades presentationerna av en viss uppgivenhet. Flera förbund har liten eller ingen verksamhet. Bara några förbund har ungdomsverksamhet. Några förbund har endast olika sambandsserviceuppdrag och studiebesök på dagordningen. Föreningringen är dålig på flera håll.

Alla presentationer var förstas inte negativa. I flera förbund har man redan förändrat organisationen för att den bättre ska passa medlemmarnas önskemål. En långsam process mot att avskaffa avdelningarna för att driva verksamhet direkt på förbunds nivå verkar pågå runtom i landet.

Inga avdelningar längre

– Vi har inga avdelningar längre utan driver all verksamhet i förbundets regi, sa Gunnar Lestander, Örebro. I de små avdelningarna var man inte intresserade av att ha formella styrelser med ordförande, sekreterare, revisor och annat som krävs. Det tar för mycket tid från det man egentligen vill jobba med.

Flera förbund höll med om att den bilden stämmer. Framför allt ungdomar är ofta ointresserade av formellt föreningsarbete. Det ska vara "hands-on"

för att locka de unga till förbunden.

– Hur gör vi då med dem som har speciella intressen, frågade Georg Guldstrand i sin presentation av framtidsgruppens arbete. Om man inte hittar någon att dela sitt specialintresse med så tröttnar man snart och lämnar FRO.

Framtidsgruppens förslag är att skapa virtuella grupper där man kan dela synpunkter och idéer. Grupperna kan bildas över hela landet och kravet på geografisk närhet finns inte, en positiv följd av vår "brave new world" med internet, Facebook, Twitter m m.

– Det är viktigt att vi har kul ihop, betonade Sven-Erik Söderin, generalsekreterare. Det gäller både oss på kansliet och er ute i förbunden. Det ska vara roligt att gå till jobbet och samma sak gäller när man ska gå till en träff i sin avdelning eller i sitt förbund.

Sven-Erik sa också att han gärna vill komma ut och hälsa på i de olika förbunden.

– Ni som vill ha besök av mig kan höra av er så kommer vi överens om en tid som passar. □

FOTNOT. **Brave New World** (svensk titel *Du sköna nya värld*) är en berömd framtidsroman skriven 1932 av Aldous Huxley.

Profilerna på ordförandekonferensen. Från vänster Gunnar Lestander, Kent Ahlqvist, Göran Spetz, nedre raden Georg Guldstrand och Jonas Lundgren.

Text och foto:
Eva Neveling

Erik Finander, FRO Kronoberg:

– Vi vill få besked från centrala handläggare, det är avgörande för vårt arbete. Föreningsverksamheten är viktig och där vill jag ha idéer.

Bertil Brifors, FRO Uppland:

– Jag vill veta vad som är på gång. Till vardags tycker jag inte att kommunikationen centralstyrelsen-förbunden är så bra.

Bertil Olsson, FRO Gotland:

– Jag vill höra hur man gör i andra förbund, speciellt med ungdomsverksamheten. Erfarenhetsutbyte är viktigt.

L-O Olsson, FRO Malmöhus:

– Bra grupparbeten och nyttigt att träffa andra förbund. Alla behöver vi utbyta erfarenheter.

Så här tycker vi

Birger Eriksson, FRO Västernorrland:

– Det är många nya som jag inte har träffat tidigare. Och så har jag synpunkter på flytten av förrådet från Härnösand som jag vill framföra.

Anders Skoglund, FRO Norrbotten Norra:

– Jag är så ny som ordförande så jag behöver träffa andra och höra hur de jobbar. I Norrbotten vill vi avskaffa avdelningarna och jobba direkt från förbundet.

Jan Broddesson, FRO Halland:

– Jag har varit med länge men ordförande bara en vecka, så jag behöver lära mig mycket.

Kursgård och förråd avvecklas

Förrådet och kursgården i Härnösand kommer att avvecklas och ska upphöra vid årsskiftet 2012. Ekonomin tillåter inte fortsatt drift.

– I dagsläget finns det cirka 150 pallar med materiel som förbunden ska komma och hämta, sa Kenneth Wassberg, projektledare för själva materielfrågorna i avvecklingen och för att hjälpa till att hitta ett nytt förråd.

– Jag ser framför mig ett centralt placerat förråd med max 50 pallar. Det finns ingen anledning att spara materiel som ingen vill ha.

Försvarsmakten är den stora leverantören av materiel till FRO. Önskemål och behov lämnas i form av en lista till FM som i bästa fall kan förse FRO med det som behövs. Till stor

Kenneth Wassberg, projektledare för avvecklingen av förrådet i Härnösand.

del handlar det om militär materiel medan det inte finns så mycket civilt sambandsmateriel. All materiel hämtas av förbunden själva. Även utlåning kommer att bli aktuell.

Någon ny kursgård i FRO:s regi räknar inte centralstyrelsen med. □

Nyckeln håller dig informerad

Du vet väl att du kan få snabba FRO-nyheter i Nyckeln, som skickas ut via mejl? Den utkommer varje månad och håller dig uppdaterad om vad som är på gång inom FRO.

Så här prenumerar du – och det är förstås helt gratis:

Skicka ett mejl till majordomo@fro.se och skriv i **meddelandedelen** (ämne/subject kan vara tomt): **subscribe nyckeln** alternativt **unsubscribe nyckeln**.

Redaktör för Nyckeln är Kent Ahlqvist, vice ordförande i centralstyrelsen.

Telemarketing ska öka rekryteringen

FRO avser att starta ett telemarketingprojekt med stöd av bland annat Per Söderberg i Boden, som genomfört motsvarande för hemvärnspersonal i Norrbotten.

Anledningen är att FRO ska rekrytera, utbilda och bemanna cirka 550 befattningar i den nya hemvärnsorganisationen IO12 och nuvarande bemanningsunderlag räcker inte.

– Idag bemannar vi ungefär 500 av 1100 befattningar. Det är avgörande för FRO:s framtid som avtalsorganisation och utbildare av specialist-soldater att uppdragen löses, säger Sven-Erik Söderin, generalsekreterare.

Ett telemarketingföretag engageras för detta, till uppgift att ringa runt och rekrytera och FRO ska se till att göra intervjuer, säkerhetsprovningar och

samverka med utbildningsgrupperna.

– Detta kommer att lösas på förbunds nivå och det är oerhört viktigt med samverkan mellan FRO förbund, hemvärnsförband och utbildningsgrupper. Och självklart med general-sekreteraren, säger Sven-Erik.

Sven-Erik Söderin har varit i kontakt med rikshemsvärnschefen som givet sitt stöd.

– Han ser det som ett pilotprojekt kopplat till hans egna centrala rekryteringsprojekt, säger Sven-Erik.

Projektet startar i Göteborg och går sedan vidare till Stockholm. Fler förbund kommer att beröras.

Vill du veta mer om rekryteringsprojektet kontakta Sven-Erik: sven-erik.soderin@fro.se eller 070-773 73 06. □

Daisy Balkin Rung

Varför kom ni inte?

Sju förbund uteblev från konferensen, flera utan att ens höra av sig. FROnytt ställde frågan till några ordförande: Varför kom du inte till ordförandekonferensen?

Tord Bernhardsson, FRO Jämtland:

– Tiden passade inte in i mitt program. Dessutom tycker jag det är för långt och krångligt att ta sig till Halmstad. Det är besvärligt att all verksamhet koncentreras till södra Sverige.

Jan Lennström, FRO Stockholm:

– Jag tyckte att programmet var för luddigt. Dessutom tycker jag inte att vi i förbundet har fått gehör när vi har framfört våra åsikter tidigare. Och ingen annan i förbundsledningen tyckte att de hade tid att åka så långt under en helg.

Fredrik Holgersson, FRO Dalarna:

– Det var samma datum som vi hade vår förbundsstämma. Vi borde nog ha diskuterat att skicka någon från Dalarna. Tyvärr gjorde vi inte det och så det blev ingen som kunde åka.

Nicklas Svedberg, FRO Västerbotten:

– Jag kunde inte komma av hälsoskäl och när det blev klart fanns det ingen som hade tid att ersätta mig. Men jag är mycket positiv till det här med ordförandekonferenser så jag hoppas det blir fler.

Sågt på konferensen...

- *Pengarna räcker – men vi saknar ungdomar och ungdomsledare.*
- *Förbättra informationsflöde och delaktighet inom hela FRO.*
- *Ungdomsverksamheten måste utvecklas, gärna i samverkan med andra frivilligorganisationer.*
- *Den grafiska profilen måste gälla för hela FRO – vi ska satsa på kvalitet och en enhetlig bild.*
- *Alla stenar ska lyftas och idéer provas för framtida utveckling.*
- *Glöm inte att profilera FRO i alla sammanhang.*
- *Låt ungdomarna slussas in i olika styrelser om du vill ha dem kvar för framtiden.*
- *Vårda de medlemmar du har – det är svårare att rekrytera nya.*
- *Släpp fram alla kreativa idéer inom rekrytering.*
- *Vi gamla stötar vet nog inte alltid vad ungdomarna vill ha.*

Försvaret är mer än bara Försvarsmakten

Han är tillbaka i hetluften igen, Håkan Juholt, efter att ha varit ute i "periferin" i tre år. Han tog revansch med buller och bång. Det var han som i höstas gick ut och sade att socialdemokratin måste rensa ut bland topparna. Och nu är han nominerad till socialdemokratisk partiledare. FROnytt träffade honom en februarieftermiddag i riksdagshuset som ordförande i försvarsutskottet.

Håkan Juholt är inte känd för att vara rädd för att säga vad han tycker och tänker. Inte speciellt politiskt korrekt, med andra ord. Det är en dröm för en journalist att intervjuas av en sådan öppenhjärtig politiker.

– Hur känns det att vara tillbaka i de gamla korridorerna?

– Ärligt talat så är jag faktiskt lite ringrostig. Jag jobbade oerhört intensivt i 13 år och var härifrån i tre år. Och det känns faktiskt. Men det är otroligt stimulerande och roligt att vara med i försvarsutskottet igen.

Idag och imorgon?

Vi är nyfikna på försvarsutskottets ordförandes syn på de frivilliga försvarsorganisationerna idag och i framtiden.

– *Handen på hjärtat Håkan, säg nu ärligt vad du tycker.*

– Nu när vi har en försvarsmakt baserad på kontrakterade och heltidsanställda soldater kommer färre människor att vara inblandade i försvaret. Medborgarna blir inte involverade som förr. Och det gör oss också mycket mer sårbara. Därför anser jag att försvaret måste rekrytera ur moderna attraktiva frivilligorganisationer som ska ha skarpa uppgifter. Försvarsmakten ska alltså vara beroende av frivilligorganisationerna och

Håkan Juholt (S) har sedan intervjun gjordes nominerats till partiledare av den socialdemokratiska valberedningen.

hemvärnet. Den ska helt enkelt inte fungera utan dem.

– *Det låter ju helt fantastiskt men nu måste du förklara lite mer!*

– Det finns de som tycker att frivilligorganisationerna är amatörer. Och att man ska överlåta så viktiga ting till försvarsmakten och de professionella. Det gör mig arg. Det är som att säga vi inte ska utbilda folk i hjärt- och lungröntgen för det finns sjukhuspersonal, säger Håkan Juholt.

– Involveras frivilligorganisationerna så har man automatiskt en större numerär att rekrytera ur. Man ökar säkerheten och säkerhetsmedvetandet och man stärker demokratin. Men det måste vara relevanta och moderna organisationer. Medborgarnas vilja och engagemang måste vara landets främsta resurs.

Hemvärnet i framtiden?

– *Hur tycker du att hemvärnet ska ledas i framtiden?*

– Först och främst måste jag säga att man kan inte ha ett A- och ett B-lag i samma organisation. Nu har ju hemvärnet formerat sig och byggt

upp de nationella skyddsstyrkorna. Det är mycket bra och inriktningen är rätt. Här handlar det också om ett medborgerligt engagemang och kunskap. Det finns en fysisk närvaro, flexibilitet och lokalkännedom. Och för Försvarsmakten finns det en rekryteringsbas för att få in fler soldater på kontraktbasis.

Inte folklig förankring

Flera gånger under vårt samtal poängterar försvarsutskottsordföranden att han inte längre vill tala om den folkliga förankringen.

– Medborgarnas engagemang är starkare och större, säger han. Och det är ett kostnadseffektivt sätt att använda sig av dessa krafter. I organiserad form. Som frivilligförsvaret alltså.

– *Är du en försvarsvän, Håkan Juholt?*

– Ja, jag är en stark försvarsvän. Som är övertygad om att försvaret består av mycket mer än Försvarsmakten. □

*Text och foto:
Daisy Balkin Rung*

Fingerfärdiga FRO:are i Kristianstad

I Kristianstad har vi genom åren haft föreningsverksamhet i många olika riktningar. En del av oss har saknat det praktiska, speciellt vi tjejer. Lötning – kunde det vara något?

Vi bestämde oss alltså för att lära oss att löda och pratade med de killar som kan och bad om hjälp. Då ville alla vara med. Gösta Strandberg och Leif Persson tog med sina verktyg och visade.

Det finns många olika lödkolvar att välja mellan. En gång i tiden fanns en speciell lödkolv som hette Moxkolv och som var avsedd att användas utomhus. Denna kolv tänds med en tändsticka och blir ett par tusen grader varm.

Det finns miniatyrlödpennor för 12 volt och det finns de som drivs med gas och sprit. Vi fick titta och undersöka. Alla frågor besvarades av Gösta och Leif.

Hur fungerar denna modell i jämförelse med de andra? Hur varm blir en lödkolv? Finns det olika sorters lödtenn?

Moxkolven – en klenod

Leifs Moxkolv fick stort utrymme under kvällen. Ingen hade sett sådan kolv förut och Leif visade med stolthet upp sin klenod, berättade och visade var man tände med tändstickan.

Vi fick också tillfälle att själva prova på att löda. Vi lödde kontakter av olika slag. Datakontakterna ställde till mest problem. Inte mycket att sätta tennet på – det var väldigt pilligt. Lödkolven väger en del och är svår att hålla still, i andra handen har man lödtennet som ska på rätt ställe.

Dessutom ska komponenten på rätt plats för att sitta fast för evigt. Det kräver simultankapacitet och är inte det lättaste. Detta får vi öva mer på.

Det får inte vara för mycket lödtenn, då blir det klumpigt. Som tur är finns det tennsug som tar bort det överflödiga.

Har man för lite lödtenn sitter inte komponenten fast ordentligt. Mycket att tänka på alltså för att få det hela att fungera. Efteråt synades resultaten av Leif och Gösta och alla fick godkänt. Detta var en rolig och nyttig kväll.

Numera tvekar jag inte att ta fram lödkolven hemma för att löda ihop något.

□

*Text: Lillemor
Bohlin
Foto: Bertil
Troberg*

Patric Bohlin i full fart med lödningen.

Lillemor Bohlin lärde sig att använda tennsugen. Numera tvekar hon inte att ta fram lödkolven där hemma.

Magnus Lydén botaniserar i testprotokollen och försöker bringa ordning i gammalt och nytt.

Molos 7 rustade inför vintersäsongen

Intensiva dagar för Molos-folket syd var det i början av december. Det var med stor spänning som vi färdades till sista kvartalstestet för 2010. Vagnen var tillbaka efter ombyggnad och service. Hur skulle den se ut och fungera?

I väntan på manualer försökte vi själva testa oss fram och prova det som provas kunde. Men vi började redan på fredagen med körning och filmning på övningsfältet, en fin vinterkväll med mycket snö, stjärnkligt och vindstilla.

Det blev några härliga repor i terrängen för att få till bästa resultatet och körövning skadar ju aldrig. Lördagen gav oss lika fint väder och vi kunde genomföra test av allt från elverk till den nya satellittelefonen.

Vi fick det faktiskt att fungera även om det blev lite improvisation. Självklart kände vi stor tomhet över att inte kunna öva med kortvåg. Och dessvärre gick motorn allt sämre under övningen. Det krävdes en fot på gasen hela tiden för att den inte skulle stanna, tråkigt.

Inför vintern

Delar av besättningen var inbjuden att delta i konferensen "Inför vin-

Allt skall kontrolleras och funktionsprovas, Ulf Palm har tagit sig an släpet med provkörning av elverket.

tern” som Svensk Energi anordnade i Kristianstad. Ett mycket lyckat arrangemang som i huvudsak gick ut på nätverkande, men också gav de olika aktörerna möjlighet att presentera sin verksamhet och sina eventuella önskemål vid störstörning.

Frivilligorganisationerna, ett stort antal elbolag och Svenska Kraftnät fanns på plats förutom arrangören. Många goda tankar och reflektioner kom fram under dagen och för vår del diskuterades bland annat att försöka ha direkta kontakter med olika elbolag inom området för att kunna se och planlägga möjliga grupperingsplatser för vagnen. Men också kanske att öva i mindre skala och på så sätt ge mer erfarenheter mellan kunder och Molossystemet.

Även flyget förde fram tankar om att kunna vara en del av kvartalstesterna. Vi får se hur vi kan utveckla verksamheten mot mer innehållsrika och realistiska övningar.

*Text och foto:
Lennart Benson*

Vinterförhållanden och mycket snö var det under kvartalstestet i Karlskrona. Ulf Palm är här på väg att omgruppera.

Kulspruteskytten från QN är på plats för att skydda kolonnen under marschen.

KFÖ 2011

Intensiv övning i mörker och kyla

Alla bataljoner i hemvärnet har numera en större sammanhängande krigsförbandsövning, KFÖ, en gång per år. Under en vecka ska hela förbandet övas. Det kräver en hel del planering. All materiel – från pennor och kartor till sambandsmateriel och stora terrängbilar – ska komma på rätt plats i rätt tid och alla övningsunderlag ska vara klara. Sist men inte minst ska alla som deltar i övningen hamna på rätt plats och med rätt utrustning.

När övningen till slut satte igång den där andra veckan i november, drog vi alla nästan en suck av lättnad. Nu kör vi.

En hel del snö och även snöblandat regn föll under veckan. Självklart. Det gjorde livet nästan lite väl glatt, både vid antennn uppsättning och förflyttningar.

Övningsområdet omfattade stora delar av norra Storstockholm men även innerstaden. Eftersom alla förband var mer eller mindre rörliga, var det tidvis stora avstånd mellan bataljonsstaben och kompanierna. Det kunde också finnas både höga byggnader och skidbackar i vägen.

Just på grund av den här rörligheten använde vi radio 180 i skyddat läge som huvudsakligt sambandsmedel – så ibland var sambandet inom bataljonen en utmaning.

MC-ordonanser i skytteltrafik

När det någon gång blev alltför svårt att uppfatta vad som sades över radio eller när längre texter, kartskisser eller batterier skulle skickas, blev i alla fall en grupp glad – motorcykelordonnanserna. De körde så det bokstavligen rök om dem hela veckan.

I början av KFÖ-veckan hade vi en hel del gemensamma övningar av olika slag. Kunskaperna om signalering, radio 180 i skyddat läge, signalskydd och vågutbredning var lite blandade inom bataljonen.

Efter en halv dags utbildning och med hjälp av enkla lathundar, hade vi ändå uppnått en gemensam nivå. Nu kunde alla hantera sambandet någorlunda. Det visade sig vara mycket värdefullt under övningsdygnen.

Bataljonsstaben upprättade först sin stabsplats i en vacker, men för ändamålet rätt opraktisk, gammal träherrgård långt ute på Livgardets övningsfält.

Inom en halvtimme efter ankomsten hade våra duktiga signalister upprättat samband med högantenn och stridsledningslaget var i full gång. Ganska snart var även det interna nätverket på plats och de olika sektionerna arbetade vid sina datorer med att ta fram underlag och sammanfattningar.

Omgruppering

Under den stora slutövningen skulle även bataljonsstaben omgruppera till en ny plats. Det blev att packa ihop precis allt.

Vi lastade vår materiel och oss själva i ett halvdussin minibussar och pickuper och gav oss iväg i kolonn mot vår nya stabsplats på Barkarbys gamla flygflottiljområde.

Även vid denna omgruppering var högantennen snabbt upprättad och sambandet till kompanierna igång. Ledningslaget på Barkarby tar därmed över stridsledningen från det ledningslag som ännu är kvar på den gamla stabsplatsen.

Tråd dras till posteringarna och det interna nätverket sätts upp på nytt.

Stridsledningscentralen, StriC, ska vara en ostörd plats. Här får bara de vara som tillhör ledningslaget. Koncentrationen måste vara på topp hela tiden.

Till min glädje gick frekvensövergångarna för radio vid midnatt helt enligt plan. Alla var med direkt. Jättebra jobbat.

Tidigt på lördagsmorgonen begav sig ett ledningslag från bataljonsstaben ut med minibuss för att leda ett kompani under övning och förflyttning från polishögskolan i Ulriksdal till kavallerikasernen i centrala Stockholm.

Vi mötte vårt kompani och körde därefter i kolonn mot Ulriksdal. Det låter en hel del om bandvagnar och terrängfordon som rullar fram på asfalt, grus och is genom lugna radhus-

områden. Det blev tidig väckning för dem som bodde i husen. Några kom faktiskt utfarande i pyjamas med håret på ända och undrade vad som stod på. Det är inte lätt alla gånger.

Det blev en fullmatad övningsvecka. Nästan alla hade flera uppgifter att fylla. För min del höll jag koll på sambandet, var med och skrev order, körde minibuss, hjälpte kvartermästernet och höll en del utbildningar.

Det var full fart nästan jämt. Och roligt. □

*Text och foto:
Marie Nedinge*

Ledningslag 1, L1, i minibussen får ett meddelande av en MC-ordonnans.

Inga kända hälsorisker

– men håll luren på avstånd

Det finns inga kända hälsorisker med radiovågor från mobilbasstationer och trådlösa datornätverk. Men det går ännu inte att helt utesluta hälsorisker för den som använder mobiltelefon under lång tid, mer än tio år. Det framgår av Strålsäkerhetsmyndighetens årliga rapport för 2010. Myndigheten fortsätter därför att rekommendera handsfree och att den som talar i telefon håller ut mobiltelefonen en bit från kroppen under samtal.

Strålsäkerhetsmyndighetens vetenskapliga råd för elektromagnetiska fält granskar varje år det aktuella forskningsläget och sammanställer en rapport.

En studie som blev klar förra året och som omnämns i rapporten visar att det är osannolikt att mobiltelefonen orsakar hjärntumörer för personer som använt mobiltelefon under kortare tid än tio år.

– Men för längre tids användning är det ännu för tidigt att dra några definitiva slutsatser. Det saknas också tillräckligt med data för effekterna på barn och ungdomar, säger Lars Mjönes, utredare på Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den enda vetenskapligt bevisade hälsoeffekten av radiofrekventa fält är att kroppen kan värmas upp. Det finns också några studier som visar att den elektriska aktiviteten i hjärnan kan påverkas av radiovågorna från en mobiltelefon.

– Effekterna är svaga och innebär sannolikt inga hälsoeffekter. Resultaten är dock principiellt intressanta eftersom det kanske kan bero på andra mekanismer än uppvärmning, säger Lars Mjönes.

– Resultaten i den nya rapporten innebär att våra rekommendationer kvarstår.

Inga kända hälsorisker med mobilbasstationer

Liksom i tidigare rapporter konstaterar det vetenskapliga rådet att det är osannolikt att radiovågor från mobilbasstationer, trådlösa datornätverk, radio och TV innebär några hälsorisker för allmänheten.

Den slutsatsen stärks nu av ytterligare en epidemiologisk studie. Enligt den går det inte att se något samband mellan radiovågor från mobilbasstationer och ökad risk för cancer hos barn.

Det finns dock resultat som förvänar

forskarna. Några djurstudier antyder att radiovågor skulle kunna förstärka utvecklingen av tumörer som orsakats av andra faktorer. Men det krävs mer forskning för att ta reda på om det finns ett verkligt samband.

Försiktighet vid fält från kraftledning

Studier har visat på samband mellan lågfrekventa magnetfält, från till exempel kraftledningar och elektriska installationer, och en något ökad risk för barnleukemi.

Andra studier har antytt en ökad risk för Alzheimers sjukdom. Det finns dock ingen känd mekanism som kan förklara sambanden och de har inte kunnat beläggas i djurförsök.

– Det har ännu inte gått att förklara orsaken till sambanden. Det kan till exempel finnas andra miljöfaktorer som påverkar. Därför krävs det mer forskning inom området, säger Lars Mjönes.

Resultatet från det vetenskapliga rådets rapport innebär att Strålsäkerhetsmyndighetens bedömning är densamma som tidigare år: Det finns inga kända hälsorisker för allmänheten när det gäller mobilbasstationer, trådlösa datornätverk och liknande.

Men den som använder mobiltelefon bör, av försiktighetsskäl, använda handsfree och hålla ut telefonen en bit från kroppen under samtal.

Strålsäkerhetsmyndigheten rekommenderar även fortsättningsvis försiktighet när det gäller exponering för lågfrekventa magnetfält, det vill säga att försöka begränsa exponeringen i bostäder, skolor och liknande om det går att göra med enkla och billiga åtgärder. □

Källa:
Strålsäkerhetsmyndigheten

(Foto Eva Neveling)

Studier har visat ett visst samband mellan lågfrekventa magnetfält, från till exempel kraftledningar, och en något ökad risk för barnleukemi, speciellt vid kraftledningar dragna genom bostadsområden.

Det saknas tillräckligt med data om effekterna på barn och ungdomar när det gäller mobiltelefonanvändning. Säkrast är att tidigt lära sig använda headset. Barnen har många års användning framför sig.

Fakta om strålskydd

- Rapporten kan du ladda ner på: www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Allmanhet/
- Läs mer om det vetenskapliga rådet: www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Om-myndigheten/Organisation/Rad-namnder/Vetenskapligt-rad-for-elektromagnetiska-falt/
- Läs mer om elektromagnetiska fält: www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Allmanhet/Magnetfalt-tradlos-teknik/

Rött hus på kulle FRO Norrköpings nya lokal

Under januari flyttade FRO Norrköping in i nya lokaler eftersom Frivillighuset på gamla F13-området i Norrköping, som varit hemvist sedan 1995, skulle utrymmas. Detsamma gällde även övriga organisationer i Frivillighuset, däribland hemvärnet, Lottorna, Bilkåren, FMCK med flera.

– Under alla dessa år har vi samlat på oss väldigt mycket. Kanske borde man flytta lite oftare, säger FRO Norrköpings ordförande Håkan Augustsson.

– Eftersom vi får mindre utrymmen nu har vi varit tvingade att rensa bort saker som vi inte använder längre, fortsätter Håkan.

När man fick vetskap om Försvarsmaktens planer att inte längre ha kvar Frivillighuset var ovissheten stor för alla organisationer i huset. Det fanns många olika bud om vad som skulle hända med frivilligorganisationerna, med nu har det alltså löst sig till slut. Ett rött hus på en kulle!

Det är FRO Norrköpings nya föreningslokal.

Sambandsvagnen på väg upp mot föreningshuset utanför Norrköping. (Foto Manicken)

– Det mesta löste sig till slut med allas goda vilja. I stort sett blev det nog bättre än vad många av oss trott. Vi har ju i alla fall en lokal att ha vår utrustning i.

– Utan lokal är det svårt att bedriva en sådan verksamhet som vi har, med mycket radioutrustning och antenner, säger Håkan.

En nackdel är dock att tillgängligheten till lokalen är mera begränsad än i gamla Frivillighuset. Det försöker styrelsen lösa på olika sätt.

Även möjligheten att ha avdelningens fordon beredda att sättas in snabbt minskar då det inte kommer finnas något garage som hittills.

Den nya lokalen ligger på inhägnat område vilket gör att tillgängligheten minskar. Samtidigt är utrustningen mera skyddad tack vare detta.

Styrelsen i FRO Norrköping överväger också att ge medlemmarna möjlighet att fjärrstyra radioutrustningen för att därigenom öka tillgängligheten.

Fredrik Andersson

FROnytt får ny redaktör

Ny redaktör för FROnytt blir Daisy Balkin Rung som efterträder Eva Neveling från och med nästa nummer.

Daisy har arbetat som frilansjournalist i drygt 15 år med flera olika tidningar inom frivilligförsvaret. Hon är även chefredaktör för Sjövärnsposten.

I nästa nummer kommer Nancy att presentera sig själv mer utförligt, men redan nu kan du nå henne via mejl: nancy.balkin@fro.se

Medaljutdelning i Elfsborg

Två medaljer till välförtjänta medlemmar delades ut när FRO Elfsborg höll förbundsstämma på Elfsborgsmässen i början av mars.

Det var Gabriéle Källefors och Tony Martinsson som belönades med silverrespektive guldmedalj för gott arbete och stort engagemang i FRO.

Kent Ahlqvist, som samtidigt avgick som ordförande, delade ut medaljerna.

Tony Martinsson och Gabriéle Källefors fick medaljer vid FRO Elfsborgs förbundsstämma. (Foto Martin Pettersson)

Vill du bli ny lokalredaktör i FROnytt?

Gillar du att skriva? Har du kanske till och med funderat på journalistiken? Är du en ivrig hobbyfotograf?

Nej, allt det där behöver du förstås inte kunna som lokalredaktör i FROnytt.

Däremot ska du ha "näsa" för nyheter, hålla ögonen öppna för vad som händer runt omkring dig i ditt förbund.

Och du måste gilla att skriva!

FROnytt skulle inte fungera utan sina lokalredaktörer. Det är de som rapporterar utifrån fältet och från de lokala och regionala aktiviteterna. Tidningen ska täcka hela FRO-Sverige – och det är där lokalredaktörerna kommer in i bilden.

Uppdraget är (blygsamt) arvoderat. En inspirationshelg per år ingår i uppdraget.

Funderar du på om det är något för dig ska du ska du höra av dig till Kent Ahlqvist, kent.ahlqvist@fro.se

Tack och adjö

Så här inför mitt sista FROnytt är det dags för summering. Att lämna en tidning efter åtta år känns lite som att överge sitt barn.

Här måste jag nu genast erkänna att jag inte lärt mig så mycket mer om samband under de här åren – åtminstone inte med radio och antenner. Fortfarande är väl min största bedrift att kalla upp Stockholm Radio när seglings-säsongen börjar i Stockholms skärgård.

Nej, kunskaperna om samband och högantenner finns det så många andra som har inom FRO.

Det är helt andra saker som dyker upp i minnet.

Till exempel att FRO som uppdragsgivare inte liknar någon annan jag haft under mina mer än 20 år som frilansskribent och tidningsmakare. Det är den vänliga och familjära stämningen jag tänker på.

Maken och jag har drivit företag tillsammans i en hel massa år, men aldrig brukar vi resa gemensamt ut på uppdrag. Vi känner till varandras olika projekt förstås, men att umgås gemensamt med uppdragsgivarna – nej, det förekommer inte. Bara i FRO.

Där känner man sig välkommen när man träffas på arbetsmöten och konferenser. Men att även partnern gör det hör verkligen till undantagen. De positiva, värmande undantagen.

Allt är förstås inte idyll i FRO trots ovanstående rader. Det är mycket man får höra som redaktör. Förtroenden och positiva nyheter men även skvaller. För alla ha ju så många synpunkter på vad alla andra gör.

Då gäller det att lyssna på rätt sätt och inte bara svälja allt som sägs.

Förändringsvilja är svårt. Det är något som alla är positiva till – så länge det inte gäller ens egen position eller det egna jobbet. Så även inom FRO.

Alla vet att frivilligorganisationerna, precis som försvarsmakten i övrigt, har stora krav på förändring framför sig. Men hur syns det ute i förbunden och avdelningarna? Det är inte överallt man verkar vilja flytta sina positioner, lämna över till yngre krafter eller jobba för förändring. "Kan själv" handlar det rätt ofta om även när det gäller inställningen till den centrala ledningen.

Där finns det mycket att förändra.

Några som jag vill ge speciell eloge nu när jag slutar är mina lokalredaktörer. Marie Nedinge, Pekka Hakkarainen, Lillemor Bohlin och Kjell Nerlich. Och så Peter Antoni förstås – som invigde mig i det mesta som har med FRO att göra. Vi har slitit ihop alla de här åren. Några av er finns förhoppningsvis också kvar i kommande nummer.

Jag kommer att fortsätta följa FRO – lita på det.

Eva Neveling

rakom.se

Radiokommunikation i Borås AB

Göteborgsvägen 99 | Tfn:033-723 22 10 | info@rakom.se
504 60 BORÅS | Fax:033-13 88 71 | www.rakom.se

Wouxun KG-UV920R

999 kanaler, VHF och UHF 50 W, DTMF, 1750 Hz,
FM rundradio, 2 mottagare, löstagbar frontpanel,
krossbandsrepeater, mm

Maxon PM 200

208 kanaler, 25 W, 5-ton, DTMF

AnyTone AT-588,

100 kanaler, 60 W, 5-ton, DTMF, 1750 Hz

Puxing PX 333

128 kanaler
FM rundradio
3 effektlägen
Finns med 1750 Hz

Hytera TR 50 Repeater 5W

Kantronic KPC3 + modem

Prisvärd komradio

Vår affärsidé är att genom direktimport kunna erbjuda våra kunder komradio och tillbehör av god kvalitet till överkomliga priser.

Vi ger två års garanti för tillverkningsfel.

Vi erbjuder FRO medlemmar **20 % rabatt** på våra priser på hemsidan, www.rakom.se, utom för Icom och Peltor produkter som har 12 % rabatt.

Rakom har handapparater och mobilstationer för 70 MHz, 150 MHz och 400 MHz banden. Därtill har vi strömförsörjning, mobilantenner, basantennar, mm

Uthyrning

Vi hyr ut komradio till förbund och avdelningar med **50 % rabatt**.

Maxon

SL 7000, 255 kanaler
5-ton, DTMF, IP55,
Mil std 810 C/D/E/F

Wouxun KG-UV920R

128 kanaler,
VHF och UHF. DTMF,
1750 Hz, FM radio, IP54

Hytera

TC 610P
16 kanaler, IP66,
Mil std 810 C/D/E/F